

ЄФВВ–2024
Педагогіка та психологія

Завдання 1–140 мають по чотири варіанти відповіді, з яких лише один правильний. Виберіть і збережіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді на завдання.

1. Які стилі поведінки в конфлікті призводять до втрати людиною особистісної позиції?

- Конкуренція і співпраця.
- Уникнення і пристосування.
- Пристосування і компроміс.
- Співпраця і компроміс.

2. Що НЕ входить в перелік гуманістичних принципів, які розробив В. Сухомлинський?

- Пізнання багатогранності дитини.
- Визначення природного оптимізму дитини.
- Обережне звернення до її душі й розуму.
- Захист багатства Батьківщини та її дітей.

3. Яку назву має етап соціалізації за Парсонсом, під час якого відбувається набуття статусу і специфічної рольової поведінки в процесі професійного становлення особистості?

- Автономний.
- Первинний.
- Вторинний.
- Інтеграційний.

4. У чому виражаються конкретні вимоги, що регулюють виставлення оцінок за навчальні досягнення учнів?

- Нормах.
- Рівнях.
- Параметрах.
- Шкалах.

5. Які види тестів розрізняють за функціональною ознакою?

- Інтелекту, креативності, досягнень, особистісні, проєктивні.
- Відкриті, закриті, альтернативні, контрольні, фільтрувальні.
- Формувальні, констатувальні, контролювальні, процесуальні, пошукові.
- Практичні, образні, вербальні, графічні, усні.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

6. У чому полягає виховний ідеал Г. Ващенко?

- У служінні Богові і своїй нації.
- У пізнанні себе і світу, володінні собою, вірі в Бога.
- У розбудові незалежної держави і вірі в Бога.
- У поєднанні загальнолюдського, народного і глибокої вірі в Бога.

7. Якому вченому належить думка про те, що ідеал – це самостійно створене чи засвоєне уявлення людини про адекватне і цілковите гармонійне втілення в життя зазвичай ендопсихічних нахилів чи здатностей на основі відповідних екзокатегорій?

- В. Вундт.
- В. Штерн.
- І. Сікорський.
- О. Лазурський.

8. Що з переліченого НЕ є робочим місцем учителя?

- Музичний клас, лінгафонний кабінет, басейн.
- Подвір'я школи, житлове приміщення, шкільний склад.
- Навчальна лабораторія, шкільний кабінет, спортивна зала.
- Онлайн-платформа, майстерня, шкільний музей.

9. У якому рядку усе перелічене належить до спонукального компонента навчальної діяльності?

- Цілі, завдання, навчальні задачі.
- Пізнавальні потреби, мотиви, смисли.
- Цінності, смисли, успішність дій.
- Мотиви, прагнення, результати самооцінювання.

10. Як називається етап професіоналізації, на якому утворюються первинні уявлення про професійну діяльність й навички майбутньої професії у процесі гри та навчання у закладі середньої освіти, в якому формується психологічна готовність до трудової діяльності?

- Професійне навчання.
- Професійне самовизначення.
- Професійна адаптація.
- Професійне становлення.

11. Яку фазу професійного вигорання проживав учитель, коли відчував виснаження, відразу до роботи, хронічну фізичну і розумову втому, дратівливість?

- Емоційну.
- Міжособистісну.
- Когнітивну.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

Мотиваційну.

12. Для якого типу уроку характерна така структура: повідомлення теми, цілей, завдань уроку та мотивація навчання учнів; відтворення й узагальнення понять і засвоєння відповідної їм системи знань; підбивання підсумків уроку, повідомлення домашнього завдання?

- Урок перевірки та корекції знань, умінь і навичок.
- Комбінований урок.
- Урок формування вмінь і навичок.
- Урок узагальнення і систематизації знань.

13. Яким терміном у педагогіці позначається здатність особи успішно соціалізуватися, навчатися, провадити професійну діяльність, яка виникає на основі динамічної комбінації знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей?

- Навченість.
- Здібність.
- Компетентність.
- Освіченість.

14. Розгортання якої вродженої поведінкової програми пояснював С. Балей на такому прикладі: маленька дитина уважно слідує за мовленням дорослих, але вона не може розмовляти, і що більше вона захоплюється процесом мовлення, то швидше вона його засвоює?

- Інстинкт наслідування.
- Інстинкт інтересу.
- Інстинкт соціальної взаємодії.
- Інстинкт пізнання.

15. Яка форма організації навчально-пізнавальної діяльності передбачає постановку перед класом проблемних питань або пізнавальних завдань, у виконанні яких беруть участь усі школярі?

- Групова.
- Колективна.
- Фронтальна.
- Кооперативна.

16. Як К. Ушинський трактував педагогіку у широкому розумінні?

- Як систему поєднання педагогічної теорії та педагогічної практики.
- Як синтез фактів наук про людину для пояснення педагогічних явищ.
- Як систему загальноприйнятих суспільством виховних правил.
- Як синтез трудової діяльності особистості і процесу навчання.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

17. В якому варіанті вказано правильну послідовність етапів навчально-пізнавальної діяльності учнів?

- Сприймання – осмислення – розуміння – застосування – узагальнення – закріплення.
- Сприймання – осмислення – розуміння – узагальнення – закріплення – застосування.
- Сприймання – осмислення – розуміння – узагальнення – застосування – закріплення.
- Сприймання – осмислення – розуміння – закріплення – застосування – узагальнення.

18. Якому вченому належить думка про те, що людина творить добро, оскільки вона тікає від зла?

- О. Новицький.
- М. Драгоманов.
- П. Юркевич.
- О. Потебня.

19. Яка роль основного вчителя у вальдорфській школі за ідеями Р. Штайнера?

- Диктатор, що визначає всі аспекти навчання.
- Організатор освітнього процесу та духовний лідер.
- Безособовий керівник, що не впливає на виховання.
- Консультант з психологічної підтримки учнів.

20. «Чому ж воно так, що на Україні не вчать дітей по-нашому, як треба?». Що, на думку М. Грушевського, потрібно зробити, щоб подолати відчуття «нижчої» народності?

- Спонукати народ до виявлення бажання навчати дітей рідною мовою.
- Запровадити обов'язкову рідномовну початкову освіту.
- Засновувати рідномовні приватні школи та гімназії.
- Використовувати рідну мову як мову науки та викладання.

21. Виберіть відповідь, в якій наведено практичні методи навчання.

- Диспут, практична робота, вправа, дидактична гра.
- Практична робота, вправа, робота з книгою, лабораторна робота.
- Дидактична гра, вправа, практична робота, лабораторна робота.
- Лабораторна робота, вправа, дидактична гра, робота з книгою.

22. Яку назву має принцип, згідно з яким виховний процес має будуватися на визнанні цінності особистості вихованця, повазі до його честі та гідності?

- Демократизм.
- Гуманізм.
- Культуровідповідність.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

Природовідповідність.

23. Які керівні діяльності передбачає втілення концепції інклюзивної освіти в Україні?

- Інтеграції, сегрегації, диференціації, модифікації.
- Диференціації, адаптації, сегрегації, інтеграції.
- Індивідуалізації, диференціації, модифікації, інтеграції.
- Диференціації, модифікації, нормалізації, адаптації.

24. Назвіть метод досліджень, під час якого відбувається активний вплив на педагогічні або психологічні явища через створення нових умов, що відповідають меті дослідження?

- Анкетування.
- Експеримент.
- Моделювання.
- Метод експертних оцінок.

25. В якому рядку систематизовано провідні умови психічного розвитку особистості?

- Біологічні чинники, соціальне середовище, власна активність людини.
- Особистісні ресурси, мікросередовище, виховання.
- Біологічні чинники, навчання, виховання.
- Задатки, навчання, діяльність людини.

26. Що розуміють під поняттям «метод навчання» у дидактиці?

- Спосіб упорядкованої взаємопов'язаної діяльності вчителя та учнів, спрямований на виконання навчально-виховних завдань.
- Спосіб організації навчальної діяльності, який регулюється певним, наперед визначеним розпорядком.
- Зовнішнє вираження узгодженої діяльності вчителя та учнів, що здійснюється у визначеному порядку і в певному режимі.
- Конкретна навчальна ситуація, що сприяє досягненню проміжної (допоміжної) мети навчального процесу.

27. Яка функція навчання забезпечує розвиток світогляду, моральних, естетичних норм, готовність дотримуватися законів і норм поведінки, прийнятих у суспільстві?

- Освітня.
- Виховна.
- Розвивальна.
- Дослідницька.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

28. Якого висловлювання уникне вчитель/ка, щоб запобігти конфлікту в корпоративному діалозі з колегою?

- Я почувався/лася розгублено, коли ви мене не підтримали на батьківських зборах.
- Мені прикро, що вчора ви зробили мені декілька зауважень при учнях.
- Ви завжди просите мене про заміни останньої миті.
- Я розумію ваше прохання і дам остаточну відповідь незабаром.

29. Який принцип передбачає наповнення виховання національним змістом, спрямованим на формування самосвідомості громадянина?

- Народності.
- Етнізації.
- Демократизації.
- Гуманізації.

30. Який із зазначених показників є мірою розсіяння випадкової величини відносно середнього значення вибірки?

- Дисперсія.
- Варіаційний розмах.
- Коефіцієнт кореляції.
- Ступінь свободи.

31. Відповідаючи під час уроку, учень сформулював три закони Ньютона та навів їх ілюстрації. Що продемонстрував учень?

- Знання.
- Навички.
- Компетентність.
- Уміння.

32. Вчителька математики почула від колеги на свою адресу таку фразу: «Ваша красива голівонька придатна не стільки до математики, скільки до думок про заміжжя та народження дітей. Йшли б Ви краще у декрет, щоб звільнити місце для справжнього вчителя». До якого різновиду девіантної поведінки належить такий прояв?

- Мобінг.
- Ейджизм.
- Булінг.
- Сексизм.

33. Який метод дослідження потрібно застосувати для вивчення структури колективу та міжособистісних взаємовідносин у ньому?

- Соціометрію.
- Референтометрію.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Спостереження.
- Тестування.

34. Як, за концепцією Г. Ващенко, називається взірець поведінки і стосунків людини, що виникають із розуміння смислу життя?

- Мета виховання.
- Ідеал виховання.
- Принцип виховання.
- Метод виховання.

35. На думку В. Сухомлинського, школа є осередком культури. Проте ним вона може стати лише за умови, що в її діяльності пануватимуть чотири культури. Серед запропонованих оберіть правильний варіант.

- Батьківщини, Людини, Матері, Рідного Слова.
- Батьківщини, Людини, Матері, Народних традицій.
- Батьківщини, Людини, Матері, Хліба.
- Батьківщини, Людини, Матері, Вчителя.

36. Який метод виховання спрямований на формування суджень, оцінок, переконань учнів на основі знань, одержаних у процесі зіткнення думок, різних поглядів?

- Лекція.
- Диспут.
- Бесіда.
- Приклад.

37. Учитель поставив на уроці складне завдання і підвів учнів до його виконання, спрямовуючи їхню пізнавальну діяльність. Який метод навчання він використав?

- Інформаційно-рецептивний.
- Проблемний виклад.
- Частково-пошуковий.
- Дослідницький.

38. Як називається діяльність, спрямована на розробку рішень, організацію контролю певного об'єкта згідно з метою, аналіз і підбиття підсумків на основі достовірної інформації?

- Управління.
- Оптимізація.
- Систематизація.
- Планування.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

39. Яку назву має форма організації навчання, спрямована на вивчення учнями поза межами школи і під керівництвом учителя явищ, процесів через безпосереднє їх сприймання?

- Факультативне заняття.
- Навчальна екскурсія.
- Предметний гурток.
- Дослідницький практикум.

40. У яких закладах системи освіти, запропонованих у переліку, здобувач може отримати спеціалізовану освіту?

- Науковий ліцей, навчально-реабілітаційний центр, спеціалізована мистецька школа, школа-інтернат спортивного профілю, професійний коледж мистецького спрямування, військовий ліцей.
- Науковий ліцей, професійний коледж спортивного профілю, спеціальна школа, школа-інтернат спортивного профілю, професійний коледж мистецького спрямування, військовий ліцей.
- Науковий ліцей, професійний коледж спортивного профілю, спеціалізована мистецька школа, школа-інтернат спортивного профілю, професійний коледж мистецького спрямування, військовий ліцей.
- Науковий ліцей, професійний коледж спортивного профілю, спеціалізована мистецька школа, школа-інтернат спортивного профілю, професійний коледж мистецького спрямування, санаторна школа.

41. Яке поняття в теорії наукових досліджень тлумачиться як міра адекватності дослідницьких інструментів (методик проведення експериментів, процедур вимірювання, тестів) тим завданням, для виконання яких їх створено?

- Надійність.
- Валідність.
- Репрезентативність.
- Якість.

42. Студентка 4 курсу обрала темою своєї бакалаврської роботи «Прояви підліткового кібербулінгу у соціальних мережах». Який метод дослідження має застосувати студентка у процесі роботи з соціальними мережами, щоб вивчити тему?

- Анкетування.
- Контент-аналіз.
- Експертну оцінку.
- Тестування.

43. Сутність якого принципу виховання виражають слова В. Сухомлинського: «Виховання – це не усунення недоліків, а зміцнення в дитині всього

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

найкращого. В такому разі і недоліки усуваються самі по собі, їх витісняють бурхливі паростки досягнень»?

- Опори на позитивне в особистості.
- Поєднання поваги з вимогливістю до особистості.
- Єдності та послідовності педагогічних вимог.
- Систематичності та наступності виховання.

44. Що в житті, на думку А. Адлера, є основною мотиваційною силою людини?

- Розвиток особистості.
- Почуття власної гідності.
- Прагнення до вдосконалення.
- Збереження цілісності.

45. Як називається метод одержання діагностичної, прогностичної інформації на основі виявленої і спеціально обробленої думки спеціалістів, які входять у репрезентативну групу респондентів?

- Незалежних характеристик.
- Експертних оцінок.
- Полярних профілів.
- Парного порівняння.

46. Яка ідея С. Френе, відома під назвою «Школа успіху і радості», стала інноваційною свого часу в організації процесу навчання?

- Навчання має ґрунтуватися на індивідуальних потребах і здібностях учня.
- Учні мають змогу самостійно обирати теми та методи навчання.
- Навчання є ключовим для розвитку емоційного та соціального інтелекту.
- Вчитель у навчанні має бути єдиним джерелом інформації.

47. Про що свідчить значення дисперсії «нуль» (0) в емпіричному педагогічному чи психологічному дослідженні?

- Відсутність мінливості змінної, значення змінної постійні.
- Максимально можливу розкиданість значень змінної у межах діапазону коливань її значень.
- Незначну розкиданість значень змінної у межах діапазону коливань її значень.
- Недостатність наявних даних для визначення характеристик мінливості значень змінної.

48. Сутність якого з наведених термінів характеризується як цілісна система нагромаджених людством відомостей, фактів, наукових теорій, законів, понять?

- Уміння.
- Навички.
- Знання.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

Освіта.

49. Яким терміном (згідно з теорією А. Адлера) позначають унікальний спосіб досягнення своїх цілей, що обирає особистість?

Стратегія життя.

Темп життя.

Стиль життя.

Перспектива життя.

50. Що покладено в основу розвитку нахилів та здібностей людини?

Знання та уміння.

Спілкування.

Соціальне оточення.

Природні задатки.

51. Яке із наведених визначень характеризує зміст поняття «освіта»?

Процес і результат засвоєння учнями систематизованих знань, умінь і навичок, формування на їх основі світогляду, моральних та інших якостей особистості, розвиток її творчих сил і здібностей.

Цілеспрямована двостороння взаємодія вчителя та учнів, у процесі якої відбувається передача вчителем та засвоєння учнями системи наукових знань, формування відповідних умінь і навичок.

Цілеспрямована систематична взаємодія суб'єктів педагогічного процесу, спрямована на досягнення цілей розвитку та формування властивостей та якостей особистості, визнаних у цьому суспільстві.

Цілеспрямований педагогічний процес організації та стимулювання активної навчально-пізнавальної діяльності учнів щодо оволодіння ними науковими знаннями, вміннями, навичками, розвиток їхніх здібностей, світогляду, поглядів і переконань.

52. Як називається гіпотеза невідомого параметра генеральної сукупності, яку перевіряють математичними методами?

Статистична.

Емпірична.

Нульова.

Альтернативна.

53. Кому з мислителів минулого належить думка про те, що головною метою виховання є підготовка до справжнього життя, яке існує лише після життя земного?

Аристотелю.

Гельвецію.

Г. Сковороді.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

(x) Я. А. Коменському.

54. Яка з наведених форм співпраці школи з батьками учнів створюється з метою демократизації управління виховним процесом, налагодження зворотного зв'язку «сім'я – школа», забезпечення єдності педагогічних вимог?

Позакласний педагогічний всеобуч.

Батьківський комітет класу.

Педагогічний лекторій.

Консультації батькам.

55. Які вміння має демонструвати вчитель/ка, що дотримується принципів інклюзивної освіти?

Адаптувати навчальне середовище та модифікувати інтереси дітей.

Модифікувати методи навчання та адаптувати програму навчання.

Адаптувати зміст навчання та модифікувати рівні розвитку дітей.

Модифікувати зміст навчання та адаптувати поведінку дітей.

56. Для стимулювання пізнавальної діяльності педагог пропонує учням об'єднатися в групи та виконати низку однотипних завдань на швидкість та правильність. Який структурний елемент навчання зазначено в наведеному прикладі?

Форма.

Метод.

Прийом.

Засіб.

57. Яка з ознак засвідчує включеність учня в навчальну діяльність?

Високий рівень зацікавленості.

Підвищена моторна активність.

Активна комунікація з учителем.

Висока дисциплінованість.

58. Який механізм передбачає цілеспрямований, неаргументований психічний вплив однієї людини на іншу за послабленого усвідомленого контролю й некритичної оцінки змісту повідомлень, що сприймаються?

Переконування.

Примушування.

Зараження.

Навіювання.

59. У чому полягає суть закону паралельної педагогічної дії, який сформулював А. Макаренко у вченні про колектив?

Між особистістю і колективом існує взаємний вплив.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Існування особистості та колективу ґрунтується на взаємопідтримці.
- Кожна особистість у колективі має право на вільне висловлювання думок.
- У колективі приймають і поважають кожену особистість.

60. Автор теорії вчинку В. Роменець вважав вчинок важливим об'єктом дослідження в психології. Що є основою вчинку за В. Роменцем?

- Емоційні переживання.
- Зовнішні подразники.
- Генетичні фактори.
- Культурні та соціальні норми особистості.

61. А. Дістервег стверджував, що «розвиток і освіту жодній людині не можна дати або повідомити. Кожен, хто бажає до них долучитися, має досягти цього власною діяльністю, власними силами, власним напруженням». Про який принцип навчання йдеться?

- Систематичності й послідовності.
- Свідомості й активності.
- Міцності засвоєння знань, умінь і навичок.
- Доступності.

62. Яке поняття позначає сприяння нейтральною стороною пошуку згоди між сторонами конфлікту, зниженню ступеня деструктивності у їх взаємодії та організації ефективної комунікації?

- Медіація.
- Ескалація.
- Колаборація.
- Кульмінація.

63. Як називається технологія профілактики девіантної поведінки, за використання якої учні усвідомлюють свою значимість, відчувають задоволення результатом виконаної справи?

- Створення ситуації успіху.
- Самовдосконалення особистості.
- Пізнання своїх ресурсів.
- Пошук продуктивних копінг-стратегій.

64. На якій стадії психосексуального розвитку, за З. Фройдом, у дитини формується Над-Я (Super Ego)?

- Анальний.
- Генітальний.
- Фалічний.
- Латентний.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

65. Які психічні процеси належать до пізнавальних?

- Мислення, відчуття, почуття, сприймання, уява.
- Сприймання, мислення, воля, увага, пам'ять.
- Увага, сприймання, пам'ять, мислення, уява.
- Пам'ять, відчуття, увага, уява, почуття.

66. Кому належить авторство книги «Серце віддаю дітям»?

- А. Макаренку.
- В Сухомлинському.
- Ш. Амонашвілі.
- Я. Корчаку.

67. Наближеність до актуальних запитів практики, порівняна обмеженість вибірки дослідження, оперативність у проведенні і впровадженні результатів. Якому виду дослідження притаманні наведені ознаки?

- Прикладному.
- Фундаментальному.
- Спеціальному.
- Якісному.

68. Яке із наведених тверджень характеризує предмет вивчення педагогіки?

- Закономірності, принципи організації процесів виховання, навчання та освіти.
- Людина як суб'єкт відносин і свідомої діяльності, яка здатна управляти власною поведінкою, діяти свідомо і відповідально.
- Сутність, закономірності, тенденції і перспективи розвитку сфери освіти, особливості освітньої діяльності педагога.
- Передовий педагогічний досвід, новітні технології навчання і виховання, створення на основі їх аналізу сучасної педагогічної теорії.

69. Хто з вітчизняних педагогів обґрунтував ідею «споріденої праці»?

- К. Ушинський.
- О. Духнович.
- Г. Сковорода.
- М. Пирогов.

70. Використання якого виду розв'язання суперечок із залученням посередника сприяє налагодженню комунікації між сторонами конфлікту з метою ухвалення такого варіанту рішення, який би задовольняв інтереси та потреби усіх учасників?

- Медіація.
- Фасилітація.
- Арбітраж.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

Апеляція.

71. Укажіть дитячо-юнацьку організацію, засновану П. Франком, І. Чмолою, О. Тисовським, члени якої сповідують принципи «обов'язок перед Богом», «обов'язок перед іншими», «обов'язок щодо себе».

- «Товариство Лева».
- «Українська молодь – Христові».
- «Січ».
- «Пласт».

72. Під час розробки концепції вальдорфської школи Р. Штайнер керувався ідеєю, що розвиток дитини має певні ознаки. Яким Р. Штайнер вважав розвиток дитини?

- Поступальним і цілісним.
- Циклічним і послідовним.
- Спрямованим і безперервним.
- Природовідповідним і незворотнім.

73. В якій відповіді названо специфічні принципи організації позакласної та позашкільної виховної роботи?

- Природовідповідності, культуровідповідності, демократизації, гуманізації.
- Суспільна спрямованість, добровільність участі, ініціатива і самодіяльність учнів, взаємодія різних форм і методів.
- Системності, послідовності й наступності, доступності, виховання особистості в колективі, комплексний підхід у вихованні.
- Свідомості і активності, цілеспрямованості, індивідуального підходу у вихованні, зв'язку виховання з життям.

74. Який метод, за Сократом, використовує вчитель, коли створює проблемну ситуацію, доводить учням хибність їхніх уявлень, а потім скеровує до правильного розв'язання проблеми?

- Евристичний.
- Дослідницький.
- Показовий.
- Діалогічний.

75. До яких видів конфліктів належить когнітивний дисонанс?

- Міжособистісних.
- Внутрішньоособистісних.
- Міжгрупових.
- Внутрішньогрупових.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

76. Яким поняттям позначається сукупність психологічних ознак та особливостей, що відрізняють одну особу від інших?

- Людина.
- Особистість.
- Індивід.
- Індивідуальність.

77. Яку форму семінарського заняття характеризує об'єднання вчителем учнів у невеликі групи (3-5 учасників), спонукання їх до розв'язання конкретної проблеми через висунення та відбір ідей із подальшим формулюванням висновків усім класом?

- Диспут.
- Розгорнута бесіда.
- Брейн-штурм.
- Практикум.

78. Хто є автором своєрідної енциклопедії сімейного виховання («Книга для батьків»)?

- А. Макаренко.
- С. Френе.
- Р. Штайнер.
- В. Сухомлинський.

79. Яке психічне явище є пізнавальним психічним процесом?

- Пам'ять.
- Воля.
- Почуття.
- Емоції.

80. Який з принципів виховання вимагає перетворення його у процес, що триває впродовж усього життя людини?

- Спрямованості та зв'язку з життям.
- Погодженості та спадковості.
- Безперервності і наступності.
- Активності та самодіяльності.

81. Яка з наведених характеристик описує метод аналізу результатів діяльності у психолого-педагогічних дослідженнях?

- Вивчення внутрішніх процесів у розвитку особистості.
- Дослідження впливу зовнішніх факторів на поведінку та результати діяльності особи.
- Вивчення робочих зошитів, малюнків, виробів, творів тощо.
- Спостереження та аналіз міжособистісної взаємодії учасників дослідження.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

82. Який вчений вважав, що вербальний спосіб вивчення і пояснення поведінки призводить до хибних тлумачень або просто заважає об'єктивним дослідженням?

- К. Юнг.
- З. Фройд.
- Б. Скіннер.
- А. Бандура.

83. Керівник курсової роботи запропонував студенту самостійно обрати тему, визначитися із метою, завданнями, методами дослідження, самому контролювати строки її виконання, а на перевірку принести уже готовий текст. Для якого стилю педагогічного керівництва характерні такі прояви?

- Авторитарного.
- Ліберального.
- Демократичного.
- Змішаного.

84. Яка із названих статей з циклу праць М. Грушевського «Про українську мову і українську школу» присвячена важливості навчання дітей рідною мовою?

- «Мова українська і руська».
- «За слова і букви».
- «Українське письменство».
- «Шкільна мова».

85. Як називається вид спостереження, коли дослідник НЕ бере участь у процесах, що відбуваються?

- Нестандартизоване.
- Стандартизоване.
- Зовнішнє.
- Внутрішнє.

86. Які стратегії спілкування з-поміж інших використовуватиме на уроці учитель/ка, який/яка дотримується принципів ненасильницького спілкування?

- Порада, заперечення, уточнення, зауваження.
- Зауваження, пояснення, пониження, уточнення.
- Застереження, маніпуляція, скарга, прохання.
- Доповнення, звинувачення, прохання, порада.

87. Що означає поняття «репрезентативність» у науковому дослідженні?

- Відповідність досліджуваних об'єктів вимогам методології.
- Ступінь повторюваності результатів дослідження.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Необхідна кількість учасників у дослідженні.
- Властивість вибіркової сукупності відтворювати параметри генеральної сукупності.

88. Здобуття якого рівня освіти є обов'язковим для громадян України?

- Базової загальної середньої освіти.
- Повної загальної середньої освіти.
- Початкової загальної середньої освіти.
- Профільної загальної середньої освіти.

89. Який тип уроку містить такі елементи: перевірка домашнього завдання, актуалізація знань; повідомлення учням теми; сприймання й усвідомлення учнями матеріалу; підсумки уроку; повідомлення домашнього завдання?

- Формування умінь і навичок.
- Узагальнення і систематизації знань.
- Засвоєння нових знань.
- Перевірки і корекції знань, умінь і навичок.

90. Яка наука, на думку В. Вундта, має описувати психічні властивості окремих народів?

- Індивідуальна психологія.
- Соціальна психологія.
- Філософія.
- Етнологія.

91. Яким терміном у педагогіці позначається добровільне прийняття людиною, яка займається самовихованням, усвідомлених цілей, завдань, змісту, програми самовдосконалення?

- Самопереконання.
- Самонавіювання.
- Самозобов'язання.
- Самозаохочення.

92. Що таке генеральна сукупність у вибіркового методі наукового дослідження?

- Група об'єктів, яку обирають для включення до вибірки.
- Сукупність деяких об'єктів, які були використані у дослідженні.
- Повна маса об'єктів, яка включає всі можливі елементи дослідження.
- Обмежена кількість об'єктів, яка представляє вибірку.

93. У якому варіанті відповіді правильно наведено логічну послідовність структурних елементів процесу виховання?

- Завдання – мета – методи – зміст – результат – форми.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Форми – мета – завдання – результат – методи – зміст.
- Результат – форми – методи – мета – завдання – зміст.
- Мета – завдання – зміст – форми – методи – результат.

94. Який принцип навчання зумовлений логікою науки, переходом від засвоєння попереднього матеріалу до нового та особливостями пізнавальної діяльності, яка відбувається відповідно до вікових закономірностей розвитку особистості?

- Систематичності і послідовності.
- Свідомості та активності учнів.
- Зв'язку навчання із життям.
- Індивідуального підходу до учнів.

95. Хто з педагогів є засновником дидактики?

- Й. Г. Песталоцці.
- Я. А. Коменський.
- О. Духнович.
- К. Ушинський.

96. Вчитель української мови, автор статей про діалекти разом з учнями під час весняних канікул вивчав говірки рідної місцевості. Про які педагогічні здібності вчителя йдеться?

- Академічні.
- Організаторські.
- Сугестивні.
- Мовні.

97. Автором якої книги є З. Фройд?

- «Тавістокські лекції».
- «Тлумачення сновидінь».
- «Травма народження».
- «Жіноча психологія».

98. Який вид експерименту передбачає введення нового чинника або умови, які мають підвищити ефективність освітнього процесу?

- Констатувального.
- Контрольного.
- Формувального.
- Порівняльного.

99. Яка галузь психології вивчає психологічні особливості дітей та дорослих із порушенням зору?

- Сурдопсихологія,

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Тифлопсихологія.
- Олігофренопсихологія.
- Патопсихологія.

100. Який метод навчання передбачає самостійне розв'язання учнями поставленої вчителем проблеми через висловлювання ідей, їх перевірку, підбираючи для цього джерела інформації, прилади, матеріали тощо?

- Пояснювально-ілюстративний.
- Репродуктивний.
- Проблемний.
- Дослідницький.

101. Який когнітивний процес полягає в розкритті зв'язків і залежності між предметами і явищами, забезпечує пізнання властивостей і якостей світу?

- Пам'ять.
- Мислення.
- Уява.
- Мова.

102. Яка методологічна складова програми науково-педагогічного дослідження є результатом перетворювальної діяльності суб'єктів освіти?

- Завдання.
- Мета.
- Гіпотеза.
- Проблема.

103. Хто з цих науковців вперше обґрунтував поняття «самоактуалізація»?

- А. Маслоу.
- К. Юнг.
- К. Роджерс.
- Ж. Піаже.

104. На якій стадії когнітивного розвитку, за Ж. Піаже, у дітей формується здатність до децентрації (бачення ситуації з позиції іншої людини)?

- Сенсомоторній.
- Доопераційній.
- Конкретних операцій.
- Формальних операцій.

105. Для якого віку характерна наявність конкретно-образного мислення та схильність до механічного виконання завдань?

- Старшого шкільного.
- Середнього шкільного.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Молодшого шкільного.
- Дошкільного.

106. Класна керівниця провела для учнів екскурсію до Алеї Героїв Небесної Сотні. Який напрям виховання та форму діяльності було реалізовано?

- Моральне виховання у позаурочній діяльності.
- Естетичне виховання у позанавчальній діяльності.
- Громадянсько-патріотичне виховання у позашкільній діяльності.
- Народне виховання у позакласній діяльності.

107. Якого характеру відповіді притаманні стандартизованому інтерв'ю?

- Однозначно довільні і лаконічні.
- Виразно аргументовані та неоднозначні.
- Однозначно стверджувальні або заперечувальні.
- Широко обґрунтовані і розгорнуті.

108. Як називають специфічну форму цілеспрямованої активності учня, спрямовану на засвоєння знань, умінь і навичок, а також його саморозвиток?

- Научіння.
- Навчання.
- Навчальна діяльність.
- Научуваність.

109. Позначте структурні компоненти, які забезпечують реалізацію життєвої перспективи особистості.

- Минуле, теперішнє, майбутнє.
- Гра, навчання, виховання, праця, розвиток особистості.
- Життєві цілі та плани, ціннісні орієнтації, сенс життя, життєва програма.
- Підструктура спрямованості, підструктура досвіду, підструктура форм відображення, біологічна підструктура.

110. Який принцип навчання в педагогічній спадщині Я. А. Коменського обґрунтовується як «золоте правило дидактики»?

- Міцності.
- Наочності.
- Емоційності.
- Активності.

111. Якому з об'єктів психіки відповідає «Воно» (Id) у психоаналітичній теорії З. Фрейда?

- Прагнення до задоволення бажань.
- Неусвідомлені прагнення та бажання.
- Моральні норми та цінності.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

Самосвідомість та самосприйняття.

112. Вчитель у 5 класі пропонує учням детальний та доповнений з наукових джерел навчальний матеріал, збагачений науковою термінологією та значно більший за обсягом, ніж наведено в підручнику. Його пояснення триває понад 30 хв. Який бар'єр педагогічного спілкування виникне у цій ситуації?

- Інформаційний.
- Психофізіологічний.
- Емоційний.
- Смысловий.

113. Хто з педагогів так описав власну практику дошкільного виховання: «Хто побачить і порівняє наших дітей зі звичайними дітьми чотирирічного віку, які плачуть, усе ламають, до чого б не доторкнулися, яким треба прислужувати, того глибоко зворушує і дивує ця картина. Досягнені нами результати зумовлені, очевидно, розвитком сил, які дримають у самій глибині людської душі»?

- Я. А. Коменський.
- М. Монтессорі.
- К. Ушинський.
- С. Русова.

114. З 2016 року Україна долучилася до Програми міжнародного моніторингу читацької грамотності, математичної компетентності і природничо-наукової грамотності школярів (PISA). Яка мета цієї програми?

- Незалежне оцінювання якості української освіти.
- Зміцнення міжнародного авторитету української освіти.
- Обмін досвідом із європейськими закладами освіти.
- Удосконалення програм міжнародного обміну освітніми кадрами.

115. Що передбачає функція соціалізації учнів вчителем?

- Забезпечення опанування учнем духовно-моральних, естетичних та інших цінностей.
- Підготовку учнів до відносин з реальним навколишнім зовнішнім світом.
- Проведення просвітницької та виховної роботи з батьками.
- Формування в учнів моральної свідомості та сенсорної культури.

116. Як називається бесіда, що ґрунтується на питаннях, які потребують чітких, однозначних відповідей?

- Відтворювальна.
- Евристична.
- Катехізична.
- Систематизувальна.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

117. Яка галузь педагогічної науки вивчає теорію і практику спільного навчання і виховання нормотипових дітей і дітей з особливими освітніми потребами та здійснює пошук ефективних шляхів задоволення індивідуальних потреб усіх учнів в умовах закладу загальної середньої освіти?

- Спеціальна педагогіка.
- Соціальна педагогіка.
- Корекційна педагогіка.
- Інклюзивна педагогіка.

118. Що характеризує гіпопротекцію як стиль сімейного виховання?

- Брак опіки та контролю за поведінкою або ж повна бездоглядність дитини.
- Загострена увага і турбота за дитину в комплексі з надмірною кількістю обмежень і заборон.
- Невимогливість до дитини, задоволення всіх її бажань, обожнювання.
- Незадоволеність дитиною, ігнорування її потреб, жорстоке поводження з нею.

119. До якого з видів соціальних ролей належить «здобувач освіти»?

- Професійна.
- Громадсько-політична.
- Діяльнісна.
- Сімейно-побутова.

120. Який показник характеризує можливість помилкового відхилення нульової гіпотези – неправильного висновку про наявність ефекту чи різниці, коли їх немає?

- Рівень статистичної значущості.
- Непараметричний критерій.
- Довірчий інтервал.
- Параметричний критерій.

121. Який метод передбачає уявне або практичне поєднання виокремлених через аналіз елементів чи властивостей предмета в єдине ціле?

- Порівняння.
- Синтезу.
- Конкретизації.
- Узагальнення.

122. В чому полягає суть соціальної перцепції як складової спілкування?

- В обміні та передаванні інформації.
- В обміні діями між учасниками спілкування.
- У встановленні міжособистісного контакту.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

(x) У сприйманні та розумінні один одного.

123. Який механізм соціалізації передбачає становлення суб'єкта суспільного життя зі сформованими соціально значущими особистісними властивостями?

- (x) Інтеграція.
- ( ) Адаптація.
- ( ) Індивідуалізація.
- ( ) Ідентифікація.

124. Що є детермінантою психічного розвитку дитини за концепцією Г. Костюка?

- (x) Ставлення дитини до середовища, в якому вона перебуває.
- ( ) Сімейна психологічна атмосфера, в якій виховується дитина.
- ( ) Рівень розвитку суспільства, в якому зростає дитина.
- ( ) Система освіти, у яку потрапляє дитина.

125. Для якого виду навчання характерні такі особливості: навчальний матеріал ділиться на окремі порції, які закінчуються контрольним завданням; кожен учень працює самостійно у доступному для нього темпі?

- (x) Програмованого.
- ( ) Інтегрованого.
- ( ) Диференційованого.
- ( ) Інформаційно-рецептивного.

126. Які результати експериментів Г. Еббінгауза підтвердили сформульований ним закон запам'ятовування?

- ( ) Людина зберігає інформацію назавжди після одного разу вивчення.
- ( ) Людина легко відтворює інформацію з пам'яті навіть після тривалого періоду забування.
- (x) Людина забуває вивчену інформацію з плином часу.
- ( ) Інформація, одержана дитиною в ранньому віці, ніколи не забувається.

127. Який метод виховання передбачає залучення всіх учнів до висловлення власних думок, поглядів, зіставлення їх з позиціями інших?

- ( ) Розповідь на етичну тему.
- (x) Дискусія.
- ( ) Переконання.
- ( ) Виховні ситуації.

128. Як називається причина помилки спостереження, що ґрунтується на узагальненні одиничних вражень спостерігача, виходячи з того, подобається чи не подобається досліджуваний, його дії або поведінка?

- ( ) Вплив усереднення.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Гала-ефект.
- Логічні помилки.
- Помилки контрасту.

129. Яка галузь психології вивчає індивідуальні особливості психіки людей?

- Диференціальна.
- Порівняльна.
- Генетична.
- Крос-культурна.

130. Яка ознака притаманна процесу виховання?

- Визначеності та передбачуваності.
- Обмеженості у часі та просторі.
- Цілеспрямованості.
- Однозначності.

131. У чому полягає сутність особистісно-орієнтованого навчання?

- У суб'єкт-суб'єктній взаємодії всіх учасників навчального процесу з метою всебічного врахування потреб і можливостей учня в здобутті якісної освіти.
- В організаційній формі навчання, за якої учень і вчитель, віддалені один від одного в просторі, використовують інтернет-ресурси для роботи над навчальним матеріалом.
- У здійсненні інтелектуальної пошукової діяльності учнів, постановці та розв'язанні проблемних питань і ситуацій, творчому формулюванні власних суджень.
- В організації процесу навчання на основі створення навчальних модулів, акцентування на індивідуальному підході до навчальної діяльності учнів.

132. Яку групу вимог до уроку реалізує вчитель, забезпечуючи комфортний психофізіологічний стан учнів?

- Дидактичну.
- Етичну.
- Гігієнічну.
- Організаційну.

133. Що таке дидактика?

- Наука про закономірності розвитку особистості.
- Галузь педагогіки, що вивчає особливості викладання навчальних дисциплін.
- Розділ педагогіки, що вивчає теорію і практику виховання.
- Галузь педагогіки, яка вивчає теорію освіти та навчання.

134. Яким терміном позначається місце особистості в соціальній ієрархії, що визначає її обов'язки, права і привілеї?

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

- Авторитет.
- Позиція.
- Престиж.
- Статус.

135. Який принцип М. Драгоманов заклад у висловлювання: «А поки просвітителі нашого простого люду не дадуть йому чужої науки на його мові, люд добре буде робити, коли хапатиметься до науки хоч в книгах, писаних на чужій мові»?

- Демократизму.
- Націоналізму.
- Полікультурності.
- Культуровідповідності.

136. У якому зі згаданих закладів освіти вчителював Г. Сковорода?

- Острозька академія.
- Переяславський колегіум.
- Єзуїтський колегіум.
- Києво-Могилянська академія.

137. Який вид педагогічного спостереження передбачає участь експериментатора у досліджуваному процесі разом з іншими його учасниками?

- Включене.
- Відкрите.
- Безперервне.
- Основне.

138. Уявіть, що дослідники виявили кореляцію ($r=0,8$) між тривалістю перегляду дітьми телепередач зі сценами насильства і агресивністю цих дітей. Який висновок можна зробити на цій основі?

- Перегляд телевізійних сцен насильства підвищує агресивність дітей.
- Агресивні діти люблять дивитися телепередачі зі сценами насильства.
- Що більше діти дивляться телепередачі зі сценами насильства, то більш агресивними вони є.
- Що менш агресивними є діти, то більше телепередач зі сценами насильства вони дивляться.

139. Оберіть, яка зі структур в аналітичній психології К. Г. Юнга відповідає за особистісне самоусвідомлення та раціональне мислення?

- Самість.
- Персона.
- Аніма.
- Его.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання

140. Вчитель помітив, що учень замість виконання самостійної роботи малює в зошиті картинки. Учень помітив, що вчитель на нього дивиться. На якій стадії розвитку перебуває ця конфліктна ситуація?

- Усвідомлення.
- Протистояння.
- Ескалація.
- Розв'язання.

(x) – правильний варіант відповіді на завдання